

Sortida a la zona de Cartagena (Múrcia) per veure *Anacamptis ×dafnii* nothosubsp. *solanoi*

18, 19 i 20 de febrer de 2022

Text de Lluís Salvador

Anacamptis ×dafnii
nothosubsp. *solanoi*
a la zona de Cartagena

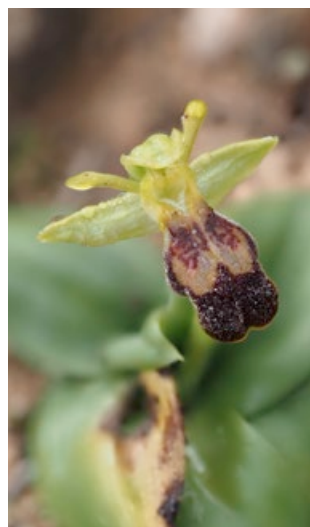
f Lluís Salvador

Aquesta sortida ha estat difícil, ja que aquest magnífic híbrid no acabava d'obrir les primeres flors. En Pedro Solano (guarda forestal), que viu a prop de la principal població d'aquestes plantes, havia d'anar enviant diverses imatges de l'evolució de la floració. Tot de cop, en va enviar un parell amb les flors ben obertes i no vam tenir temps d'organitzar-nos per fer una sortida conjunta i aprofitar el bon moment de la floració.

Arrosseguem una sequera molt important que afecta directament a tota la vegetació, la fenologia d'aquestes plantes i que pot limitar molt en el temps el bon estat de les flors des d'un punt de vista fotogràfic.

El que us escriu va ser l'únic que va anar-hi, ja que en principi es va calcular en el calendari de sortides del GOC d'anar en grup per finals de febrer.

El mateix divendres dia 18 vaig sortir molt d'hora i vaig arribar a migdia just per dinar a Molinos Marfagones. Les primeres imatges de la zona van ser d'*Ophrys forestieri*, *Anacamptis papilionacea* subsp. *grandiflora* (en poncelles), sobre les 14,17 h. Vaig haver d'utilitzar el GPS per trobar els híbrids ja que la vegetació estava crecudada en comparació a la darrera visita. Vaig fer una passejada per la zona i més tard em vaig trobar amb Pedro Solano. Em va acompanyar a veure els híbrids més elegants. Més tard, vam anar a un parc on vam trobar l'*Anacamptis collina* florida. Els parentals de l'híbrid són: *Anacamptis collina* × *A. papilionacea* subsp. *grandiflora*. Normalment, aquest segon parental no ha florit quan l'híbrid està en flor. Una de les característiques a nivell morfològic d'aquestes plantes és l'esperó, ja que la mida està en un terme mig dels dos parentals: a l'*A. collina* és gruixut i a l'*A. papilionacea* subsp. *grandiflora* és estret. Els colors de les flors poden ser des d'un intens color violaci a un color porpra, però no n'hem de fer gaire cas ja que la colorimetria de les flors és força variable entre plantes molt properes d'aquest híbrid. Aquest lloc és molt sensible i té jaciments de l'època romana. En la visita es fa molt evident la sequera que pateix la zona.

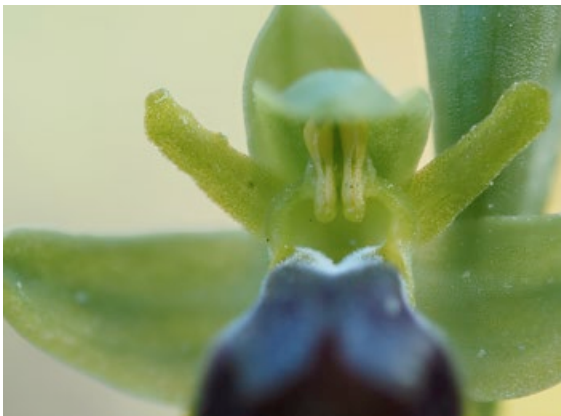
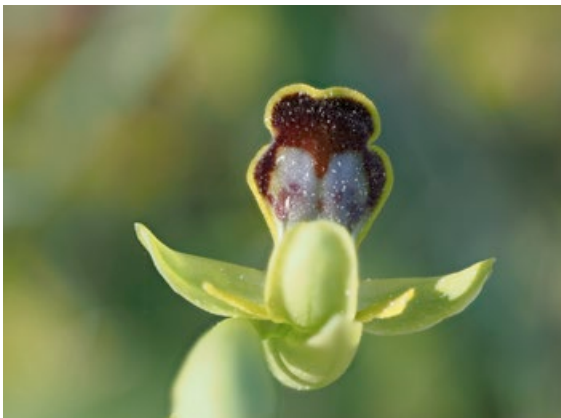
Ophrys forestieri f Lluís Salvador

Anacamptis ×dafnii nothosubsp. *solanoi* f. *Lluís Salvador*

Anacamptis collina var. *flavescens*, a Alumbres (Múrcia)
f. *Lluís Salvador*

Tres imatges d'*Ophrys dianica* (= *O. lucentina*), a Cullera (València) f. *Lluís Salvador*

Activitats

Ophrys tenthredinifera i *Anacamptis collina* f Lluís Salvador

El dia següent, dissabte, vam quedar amb Lluís Serra (botànic) i la seva dona Ana Bort, Rafa Torregrosa i la seva dona Lola, més Antonio Cutillas, José A. López Espinosa (botànic), el seu germà Francisco Javier López Espinosa i Pedro Solano. Vam visitar la població original d'aquest híbrid tots junts fins a mig matí. Ens vam acomiadar de Pedro i després vam anar a una zona a prop d'Alumbres (Múrcia) a veure *A. collina*, un exemplar de la var. *flavescens*, *Himantoglossum robertianum*, *Ophrys forestieri* i *A. papilionacea* subsp. *grandiflora*. Algunes en flor, altres exemplars en la varietat *flavescens* en poncelles i més exemplars de l'híbrid *Anacamptis* × *dafnii*... A l'hora de dinar ens vam acomiadar allà mateix amb els germans Espinosa i vam a anar tots junts a Portman, a la Playa del Lastre a un xiringuito.

Després de dinar, vam decidir anar a la zona d'Atamaría (Múrcia) per cercar *Ophrys* × *heraultii*, present a la zona. Però no la vam veure florida. Aquest lloc ha patit molt per les furgades del porc senglar *Sus scrofa*. Vam veure diverses plantes de l'híbrid *Anacamptis* × *dafnii*... i els seus parentals. També *Ophrys tenthredinifera* i *A. papilionacea* subsp. *grandiflora* var. *flavescens*, en poncelles, i un exemplar petit d'*Anacamptis collina* var. *flavescens*. Ja era una mica tard i sobre les 18 h ens vam acomiadar fins la propera trobada.

El dia de tornada, 19 de febrer, vaig passar per Cullera (València) per una zona que em van recomanar per veure uns híbrids encara no descrits, però no els vaig trobar. Només vaig veure rosetes i algunes *Ophrys dianica* (= *O. lucentina*). Després vaig anar al lloc de l'híbrid *Ophrys* × *donatae* (*Ophrys dianica* × *O. tenthredinifera*) però cap rastre d'aquest híbrid tan singular. Els parentals hi eren presents i algun narcís blanc.

Fins aquí ha estat aquesta sortida junt amb els companys de la Comunitat Valenciana i de la Comunitat de Múrcia.

El fet d'anar a veure aquest singular híbrid i estar en contacte amb qui va fer la descoberta i els botànics que van fer el treball de descripció ha sigut un luxe que es pot repetir altres anys.

El treball de recerca sobre aquest híbrid descobert per Pedro Solano ha estat recollit en un document de Lluís Serra Laliga & José Antonio López Espinosa de l'any 2017 que podeu descarregar aquí o al QR adjunt.

<https://rjb.revistas.csic.es/index.php/rjb/article/download/478/539>

El grup d'assistents del primer dia, a Cartagena

PDF del treball de recerca